

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 6 im ORŁA BIAŁEGO W SZCZYTNIEMIE Z PRZEDMIOTU PLASTYKA W KLASACH 4-7

I. Podstawa programowa kształcenia ogólnego

Prezentowany program nauczania jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (DzU z dnia 24 lutego 2017 r., poz. 356).

Zasadniczym celem plastyki jest opanowanie przez uczniów zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła. Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

II. Podręczniki i program nauczania.

Podręczniki:

- Podręcznik dla klas IV, V, VI do plastyki „Do dzieła!” Jadwiga Lukas, Krystyna Onak, wyd. Nowa Era
- Podręcznik „Plastyka” dla klasy VII szkoły podstawowej, Stanisław Stopczyk, wyd. WSiP

Program nauczania:

- Program nauczania plastyki w klasach 4–7 szkoły podstawowej Do dzieła! Autorzy: Jadwiga Lukas, Krystyna Onak, Marta Ipczyńska, Natalia Mrozkowiak, Nowa era

III. Narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów

- Sprawdziany- 1 raz w semestrze/roku (zapowiedziane tydzień wcześniej),
- Kartkówki- w zależności od potrzeb
- Ćwiczenia plastyczne – po 2-4 w semestrze.
- Odpowiedzi ustne i prace domowe w zależności od potrzeb ucznia i klasy-oceniany jest poziom prezentowanych wiadomości, stosowanie poprawnej terminologii plastycznej, ocenie podlega poprawność, staranność. Oddanie pracy w drugim terminie równoznaczne jest z oceną dobrą.
- Obserwacja ucznia uwzględniająca:
  - - przygotowanie do lekcji
  - - aktywność na lekcji
  - - pracę w grupie
  - - prowadzenie zeszytu
  - - właściwe korzystanie z informacji o sztuce i plastyce,

- - umiejętność posługiwania się przyborami plastycznymi w różnych technikach
- - opanowanie umiejętności plastycznych
- - stopień aktywności na lekcji,
- - organizację miejsca pracy,
- - porządek na stanowisku pracy,
- - wykorzystanie czasu pracy,
- - stopień samodzielności przy pracy,
- - zachowanie bezpieczeństwa przy pracy,
- - estetykę wykonania pracy,
- - oryginalność rozwiązań plastycznych

IV. Obszary aktywności ucznia oceniane na lekcjach. Kryteria ocen.

- Ćwiczenia plastyczne
- Wypowiedzi ustne
- Sprawdziany pisemne
- Karty pracy
- Prace konkursowe

Oceniana może być działalność plastyczna pozalekcyjna ucznia

- Udział w zajęciach pozalekcyjnych – koło plastyczne
- Prace dodatkowe
- Aktywność pozaszkolna

Zasady oceniania uczniów. Prace plastyczne oceniane są wg ustalonych zasad podanych przed rozpoczęciem pracy. Prace ucznia oceniane są za: zgodność z tematem, bogactwo treści, wartości formalne (kompozycja, kolorystyka, zastosowane materiały oraz technika), trafność obserwacji, pomysłowość (oryginalność), ocenie podlegają tylko prace wykonane samodzielnie przez ucznia, ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń wtedy, gdy nie odda pracy do oceny, każda aktywność twórcza jest oceniana pozytywnie, jeżeli uczeń nie skończył pracy na zajęciach to może to zrobić w domu i oddać pracę w ciągu tygodnia od zakończenia tej pracy na lekcji, uczeń może poprawić oceny niedostateczne za nieterminowe oddanie pracy, raz w semestrze można być nieprzygotowanym do zajęć, zgłoszenie może dotyczyć braku zeszytu, podręcznika, materiałów plastycznych, zaległej pracy, jeżeli z braku materiałów uczeń nie wykonuje pracy na lekcji, nauczyciel wyznacza mu zadanie podobne, a w domu musi wykonać pracę wykonywaną na zajęciach planowych.

Ocenianie osiągnięć na lekcjach plastyki jest trudne ze względu na duże różnice w uzdolnieniach uczniów oraz subiektywizm odbioru twórczości. Podczas wystawiania oceny nauczyciel powinien brać pod uwagę – oprócz rozwoju umiejętności plastycznych – postawę i zaangażowanie ucznia.

Proponowane kryteria ogólne dotyczą wiadomości i umiejętności, które uczeń powinien opanować w ciągu drugiego etapu kształcenia. Nauczyciel może samodzielnie dostosować wymagania na poszczególne oceny do poziomu klasy, w której uczy. Uczeń, który uzyskał stopień:

- **niedostateczny** – nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotu. Nie uczestniczy w lekcji i nie jest przygotowany do zajęć. Nie odrabia zadanych prac domowych. Świadomie lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

- **dopuszczający** – powinien być przygotowany do większości lekcji (przynosić potrzebne materiały) oraz z pomocą nauczyciela wykonywać proste ćwiczenia, uczestniczyć w zabawach, wyjaśniać najważniejsze terminy. Potrafi również wymienić kilku wybitnych polskich artystów.
  - **dostateczny** – powinien przyswoić podstawowe wiadomości oraz najprostsze umiejętności. Bardzo rzadko jest nieprzygotowany do lekcji, stara się utrzymać porządek w miejscu pracy i oddaje większość zadanych prac praktycznych. Posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne. Uczeń powinien samodzielnie wykonywać łatwe ćwiczenia i uczestniczyć w zabawach, a także współpracować w grupie i podejmować próby twórczości plastycznej. Umie podać nazwiska kilku wybitnych polskich twórców.
  - **dobry** – potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności. Zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy. Ponadto właściwie posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy. Przejawia aktywność w działaniach indywidualnych i grupowych, wkłada dużo wysiłku w wykonywane zadania i systematycznie pracuje na lekcjach. Świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne. Wymienia też nazwiska kilku twórców polskich i zagranicznych. Samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat.
  - **bardzo dobry** – powinien opanować i wykorzystywać w praktyce wszystkie określone w programie wiadomości i umiejętności. Ponadto bierze udział w dyskusjach na temat sztuk plastycznych i potrafi uzasadnić swoje zdanie. Korzysta z różnorodnych źródeł informacji w przygotowywaniu dodatkowych wiadomości, a także uczestniczy w działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią, wykazuje się zaangażowaniem i pomysłowością. Umiejętnie posługuje się środkami plastycznymi i doбира technikę do tematu pracy. Podaje też nazwiska wybitnych artystów w Polsce i na świecie. Analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat.
  - **celujący** – powinien przejawiać szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi oraz talent, a także samodzielnie wzbogacać swoją wiedzę o sztuce oraz zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach grupowych. Ponadto bierze udział w pozaszkolnych konkursach plastycznych i odnosi w nich sukcesy oraz aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i regionu. Twórczo posługuje się różnymi środkami plastycznymi i eksperymentuje z technikami plastycznymi. Potrafi wymienić wybitnych twórców polskich i zagranicznych oraz podać przykłady ich twórczości. Uczeń analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną.
- Ważną rolę podczas oceny osiągnięć uczniów odgrywa analiza wykonanych przez nich prac plastycznych. Szczególną uwagę należy także zwrócić na wypowiedzi ustne oraz wyniki krótkich sprawdzianów, czyli kartkówek.

Sposób wystawiania oceny śródrocznej lub rocznej

O przewidywanych ocenach nauczyciel informuje ucznia na zajęciach edukacyjnych. Każda wystawiona ocena śródroczna lub roczna jest jawna i uzasadniona przez nauczyciela. Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej bierze się w szczególności pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć a następnie hierarchię ocen cząstkowych. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne wystawiane są z ocen cząstkowych. Oceny śródroczne i roczne nie muszą być średnią arytmetyczną ocen

częstkowych. Ocena roczna jest oceną podsumowującą osiągnięcia edukacyjne w danym roku szkolnym.

V. Praca z uczniem ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

Podstawowym aspektem pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jest rzetelna diagnoza dziecka. Wszelkie formy indywidualizacji – dotyczące dzieci ze specjalnymi potrzebami, w tym dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się – powinny bazować na rozpoznawaniu i wykorzystaniu potencjału dziecka do pokonywania deficytów.

Aby rozpoznanie sił i ograniczeń dziecka było możliwe, konieczne jest zgromadzenie o nim rzetelnej wiedzy, z wykorzystaniem różnych źródeł:

- informacji i zaleceń zawartych w opinii/orzeczeniu – właściwe rozumienie zaleceń jest podstawą do prawidłowego organizowania procesu dydaktycznego;
- informacji przekazywanych przez rodziców – oni mają najpełniejszą wiedzę dotyczącą rozwoju dziecka.

Kolejnym ważnym aspektem jest tworzenie prawidłowych warunków edukacyjnych. Należy dostosować metody i formy pracy z dzieckiem do jego możliwości, uwarunkowanych dysfunkcjami czy sytuacją społeczną. Wiąże się to na przykład z następującymi działaniami:

- dostosowaniem sposobu komunikowania się z uczniem
- zachowaniem właściwego dystansu
- wydłużeniem czasu pracy
- zmianą form aktywności
- dzieleniem materiału nauczania na mniejsze partie, zmniejszeniem liczby zadań do wykonania, zwiększeniem liczby ćwiczeń i powtórzeń materiału
- częstym odwoływaniem się do konkretności;
- stosowaniem metody pogłębienia – umożliwieniem poznawania wielozmysłowego
- dostosowaniem liczby bodźców związanych z procesem nauczania
- zastosowaniem dodatkowych środków dydaktycznych i środków technicznych
- stosowaniem zróżnicowanych kart zadań do samodzielnego rozwiązania
- powtarzaniem reguł obowiązujących w klasie oraz jasnym wyznaczaniem granic i egzekwowaniem ich przestrzegania.

Nauczyciele plastyki mają obowiązek dostosowywania wymagań do indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji uczniów. Dotyczy to zwłaszcza uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, których charakteryzuje szczególna wrażliwość artystyczna i zdolności twórcze. Uczniów przejawiających szczególne pasje artystyczne, należy wspierać w rozwoju.

Istotne znaczenie w rozwoju ma też wychowanie w poczuciu odpowiedzialności i szacunku dla prac własnych i cudzych, w tym dziedzictwa kulturowego. Może się to przejawiać także w tworzeniu zbioru własnych prac, ich dokumentowaniu i zgodnym z prawem publikowaniu.

Nauczyciele powinni zwracać uwagę i uwrażliwiać uczniów na ochronę własności intelektualnej i nie dopuszczać do tworzenia plagiatów oraz publikowania m.in. w mediach prac bez zgody twórcy oraz prac przedstawiających inne osoby bez ich zgody (ochrona wizerunku). Powinni też kształtować postawy właściwie rozumianej tolerancji dla twórczości innych osób z uwzględnieniem poszanowania godności człowieka oraz postawy odpowiedzialności za treść i formę własnej twórczości plastycznej.

Zasady pracy z uczniem zdolnym:

- włączanie ucznia do pomocy w prowadzeniu zajęć
  - kierowanie przez ucznia praca zespołową
  - udział w konkursach plastycznych i grafiki komputerowej
  - udział w plenerach malarskich
  - zaangażowanie w pomoc koleżeńską i przygotowanie uroczystości klasowych i szkolnych
  - zadania dodatkowe.
  - motywowanie do twórczości własnej
  - zachęcanie do udziału w zajęciach koła plastycznego w szkole i poza szkołą
  - organizowanie wystaw twórczości uczniów szczególnie uzdolnionych plastycznie
- VII. Zasady poprawiania ocen.

Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną poprzez wskazanie , co uczeń robi dobrze, jak również co wymaga poprawy.

Uczeń może poprawić każdą ocenę. Na poprawienie oceny ma dwa tygodnie od momentu jej otrzymania lub w terminie ustalonym przez nauczyciela.. Poprawa odbywa się na konsultacjach indywidualnych po wcześniejszym umówieniu z nauczycielem jej warunków. Przy poprawianiu oceny obowiązuje zakres materiału, jaki obowiązywał w dniu pisania sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej.

Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana oceny śródrocznej i rocznej:

- systematyczna praca w ciągu całego roku szkolnego (min. zadania domowe, przygotowanie do lekcji, zaangażowanie)
- usprawiedliwione nieobecności na zajęciach edukacyjnych z danego przedmiotu
- obecność na wszystkich (od początku roku szkolnego) pracach klasowych w pierwszych terminach wyznaczonych przez nauczyciela (wyłączając ważne przypadki losowe)
- poprawienie wszystkich prac klasowych na ocenę nie niższą niż ta, o którą uczeń się ubiega.

VIII. Sposoby gromadzenia i przekazywania informacji.

Oceny są jawne dla ucznia i rodziców. Każda ocena z ustnych form sprawdzania wiadomości ucznia podlega wpisaniu do dziennika lekcyjnego bezpośrednio po jej ustaleniu i ustnym poinformowaniu ucznia o jej skali.

Sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów przedstawione są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych. Testy i sprawdziany przechowuje nauczyciel. Kartkówki i karty pracy uczniowie wklejają do zeszytu. Dziennik elektroniczny.

W ocenianiu szkolnym dąży się do spełnienia wymogów obiektywności poprzez jasność kryteriów i procedur oceny. Należy informować uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania i wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, a także o sposobie sprawdzania osiągnięć młodych ludzi. Jawna i dobrze uzasadniona ocena jest bowiem dla ucznia źródłem informacji wspierających jego rozwój i może być zachętą do podejmowania działań **w tym kierunku.**

IX. Sposób uzasadniania ocen bieżących, śródrocznych i rocznych.

Nauczyciel ustnie na zajęciach lekcyjnych uzasadnia uczniowi ustalone oceny bieżące, śródroczne, roczne i końcowe. Dodatkowo na prośbę ucznia lub rodzica (prawnego opiekuna) nauczyciel jest zobowiązany ustnie uzasadnić ustalone oceny bieżące, śródroczne, roczne i końcowe w terminie ustalonym z uczniem lub rodzicem (prawnym opiekunem). Uzasadnienie oceny bieżącej obejmuje odniesienie się do wcześniej ustalonych i znanych uczniowi kryteriów (oczekiwań) wobec jego pracy, wypowiedzi ustnej lub innej aktywności oraz wskazanie co uczeń zrobił dobrze, co uczeń ma poprawić, jak ma pracować dalej, czyli sformułowanie wskazówek do dalszego rozwoju. Uzasadnianie oceny śródrocznej, rocznej i końcowej obejmuje odniesienie się do wcześniej ustalonych i znanych wymagań na poszczególne oceny oraz wskazanie: jakie wymagania podstawy programowej uczeń opanował, jakie wymagania podstawy programowej uczeń musi jeszcze opanować.

Opracowała Elżbieta Białczak